

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 118

van **CHRIS STEENWEGEN**

datum: 3 november 2022

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Resolutie versterking positie Vlaamse landbouwers - Steun aan de sector

Op 2 juni 2021 werd voorstel van resolutie nr. 773 over het versterken van de positie van de Vlaamse landbouwers door de ondersteuning van leefbare businessmodellen op maat, in het bijzonder de ondersteuning van de korte keten? unaniem aangenomen in de plenaire vergadering. Ondertussen zijn we meer dan een jaar verder.

In de aanbevelingen van deze resolutie speelt het steunen en stimuleren van overleg binnen de sector een belangrijke rol. Dit overleg moet immers leiden tot een verdere professionalisering en een verdere groei. Graag zou ik een stand van zaken hebben van de volgende zaken uit de resolutie.

1. Hoe heeft de Vlaamse Regering de actoren gestructureerd overleg geboden, zoals gesuggereerd in de resolutie, zodat de samenwerking over de gehele keten versterkt kan worden? Wat is tot nu toe uit dat overleg gekomen? Welke overlegmomenten zijn nog gepland? Wie is daarbij betrokken?
2. Welke acties zijn sinds juni 2021 extra ondernomen om de bekendmaking van de lokale productie bij de consument te verbeteren? Welke extra middelen werden hiervoor ingezet?
3. Welke stappen zijn er sinds juni 2021 ondernomen om tot een centraal aanspreekpunt te komen voor de korte keten? Hoe is onderzocht geweest of deze opdracht bij het Steunpunt Korte Keten zou kunnen worden ingebed? Wat waren de conclusies van dit onderzoek?
4. Welke extra stappen zijn er sinds juni 2021 gezet om de distributie en logistieke professionalisering verder te ondersteunen en daarbij ook rendabele concepten uit te bouwen om de link tussen stad en platteland te versterken? Welk extra budget werd hiervoor vrijgemaakt? Welke stappen plant de minister nog te zetten de komende 2 jaar?
5. Graag een overzicht van de wettelijke belemmeringen die een hinderpaal zijn voor de verdere groei van de korte keten die na juni 2021 uit overleg met de betrokken actoren naar boven zijn gekomen. Graag per belemmering ook hoe die al werd aangepakt of hoe de minister van plan is ze aan te pakken. Als de belemmering niet aangepakt zal worden, graag een motivering hiervoor.

ANTWOORD

op vraag nr. 118 van 3 november 2022

van **CHRIS STEENWEGEN**

1. Er zijn sinds de resolutie tot op vandaag 4 overlegmomenten geweest van de strategische stuurgroep ter voorbereiding van de visienota die voor de zomer werd neergelegd. Er werd ondertussen ook beslist om ruimer te gaan dan deze stuurgroep. De korte keten werd ook opgenomen als een werf in het Vlaamse voedselbeleid. De werven zijn initiatieven vanuit verschillende Vlaamse overheden waarin wordt samengewerkt rond een concrete voedseltopic waarbij externe stakeholders worden betrokken en een innovatieve aanpak wordt nagestreefd. De trekkers van de verschillende werven koppelen terug in het netwerk voedselbeleid opgebouwd uit de betrokken Vlaamse overheden. Binnen een werf kunnen verschillende acties opgezet worden met verschillende actoren. Elk lid van de strategische stuurgroep korte keten kan input leveren aan het beleid vanuit de eigen inzichten, en tevens communicatiecampagnes en events stroomlijnen met de andere partners rond tafel.
2. In het kader van voedsel verbindt boer en burger werd er een budget van 175.000 euro toegewezen aan VLAM om lokale producten en het verhaal achter deze producten in de kijker te zetten. Deze bekendmaking gebeurde via het B2C-inspiratie- en kookplatform lekkervanbijons.be, dat een bereik kent van meer dan 11 miljoen bezoeken en een grote aanhang heeft op sociale media. VLAM zet ook in op andere kanalen om lokale producten te promoten, zoals in het tv-programma "Iedereen beroemd", waarbij het product en het verhaal van de land- of tuinbouwer naar voren wordt geschoven. Bij de lancering van Voedsel verbindt boer en burger ondertekenden de partners ook een charter dat het bewustzijn voor lokale producten moet bestendigen en versterken. Het wakkert de fierheid voor lokale voeding aan, wil de herkenbaarheid ervan verhogen en richt zich zowel op consument als professional. Ambassadeurs lekker van bij ons worden ingezet en geven een gezicht aan de troeven van onze producten: lekker, lokaal, gepassioneerd, kwaliteit en innovatie. Er werd ook specifieke promotie gevoerd voor korte keten. Dé jaarlijkse activatieactie voor korte keten blijft de 'Week van de Korte Keten, die Steunpunt Korte Keten, De Vlaamse provincies, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten en de Vlaamse overheid in samenwerking met VLAM inricht. Daarnaast is er ook de website weekvandekorteketen.be en de Facebookpagina. De website wordt eind 2022 volledig vernieuwd. Hiervoor werd sinds september 2022 0,5 FTE extra. Het promotiebudget voor korte keten binnen VLAM bedraagt jaarlijks 109.000 euro, waarvan 42.000 euro geïnvesteerd wordt uit de subsidies die van de Vlaamse overheid ontvangen worden. Ook de werking rond Vlaamse traditionele streekproducten zet lokale producten extra in de kijker. Hiervoor wordt ingezet op het label streekproduct.be online en via partnerships met media. Er worden ook streekproductenmarkten georganiseerd waar producenten rechtstreeks de klanten ontmoeten. Na een jaarlijkse traditie in Oostende werd dit event in 2022 ook voor een eerste keer in Postel georganiseerd. De totale VLAM-jaarwerking voor streekproducten bedraagt 185.000 euro. 110.000 euro hiervan komt vanuit de subsidies van de Vlaamse overheid.
3. In de stuurgroep zitten organisaties elk vanuit hun expertise omtrent korte keten. Er zijn zowel organisaties die dichter aanleunen bij de korte ketenboer als organisaties die zich inzetten voor specifieke afzetsystemen of de communicatie naar de consument voor hun rekening nemen.

Voor de korte keten boer zijn naast de landbouworganisaties ook het steunpunt korte keten en het CSA-netwerk zeker goed geplaatst om als aanspreekpunt op te treden. Als het gaat over afzet of herkenbaarheid bij het grote publiek nemen andere organisaties uiteraard mee het voortouw (VLAM, Korte Keten Alliantie). Afspraak in de stuurgroep is dat ieder vanuit zijn expertise mee werkt en samenwerkt voor de korte keten in zijn geheel en zoveel als mogelijk alle info deelt.

4. Om de link tussen de stad en platteland beter te maken moeten alle consumenten in de steden, maar ook op het platteland zelf goed op de hoogte zijn van alle mogelijkheden die er zijn rond aankopen via de korte keten. De website rechtvanbijdeboer.be neemt hier een belangrijke plaats in. De website wordt in december 2022 volledig vernieuwd en ingebed in het overkoepelende VLAM-platform lekkervanbijons.be. Hij wordt begin 2023 gelanceerd. Via de website rechtvanbijdeboer.be kan de consument, geholpen door een navigatietool, zoeken naar een verkooppunt in de korte keten in zijn buurt. De consument wordt verder ook geïnformeerd via de sociale mediakanalen van 'Recht van bij de boer' en via de B2C-nieuwsbrief. De focus ligt op seizoensproducten, verhalen over korteketenproducenten en de opbouw van de site zet ook aan om gebruik te maken van de zoekfunctie en zo een verkooppunt te vinden.

Voor de logistieke uitbouw van de korte keten worden tal van kansen geboden in de bestaande subsidiemaatregelen waaronder EIP operationele groepen, VLIF-steun voor verwerking en afzet van landbouwproducten. Zo werd in 2021 het EIP-project Foodforward goedgekeurd waarbij rond voedselbossen in een korte keten perspectief gewerkt wordt. De voorbije twee jaar werden ook binnen VLIF-steun voor verwerking en afzet van landbouwprojecten vijf projecten geselecteerd in kader van de korte keten. De komende jaren zullen met de concrete Vlaamse invulling van het nieuwe GLB bijkomende kansen voor de uitbouw van de korte keten in Vlaanderen groeien. Wat de investeringssteun voor productieve investeringen betreft zijn de voorwaarden vereenvoudigd zodat meer korte keten bedrijven toegang krijgen tot VLIF-steun. Daarnaast worden binnen nieuwe GLB ook heel wat nieuwe kansen gecreëerd. Niet op het minst door de ondersteuning van de EIP operationele groepen die budgettair versterkt worden. Ook worden deze projecten verruimd qua opzet en ook een specifieke focus op een brede samenwerking. Projecten in het kader van opschaling van de korte keten zowel naar verdere verwerking als naar afzet toe komen zeker in aanmerking. Specifiek voor investeringen in de opschaling van de korte keten kan in nieuwe GLB blijvend gebruik gemaakt worden van de maatregel 'VLIF Investerings voor duurzame verwerking en afzet van landbouwproducten'.

5. Het Departement Landbouw en Visserij start in het najaar en begin volgend jaar een grootschalige bevraging bij Korte keten landbouwers om na te gaan wat drijfveren, motivatie en noden en problemen zijn om aan korte keten te doen, maar ook de invloed van maatschappelijke relevante ontwikkelingen op de korte keten. Met de uitkomst van deze bevraging kan dan verder aan de slag worden gegaan. Anderzijds is er een werkgroep in oprichting die ook andere hiaten in de wetgeving op vlak van ruimtelijke ordening zal inventariseren.